

Visszagondolok az elmúlt évezredekre, történelmünk századaira. Nem lehet felsorolni azt a sok-sok keresztet, mely jelzi ezt az utat egyének és közösségek életében.

A kereszt szimbólumértékéhez visszatérve azt mondom, hogy a kereszt a hithűség, a Jézushoz való tartozás áldott szimbóluma. Az apostollal mondom, ahogy ő is mondta: „Én nem szégyellem a Krisztus evangéliumát.” Ezt így is lehet mondani: Én nem szégyellem a Krisztus keresztjét, amelynek, lám, ilyen, unitárius értelmezését is lehet adni. S akkor nem zavar engem sehol a kereszt, sem híveim lakásában, sem irodám falán, és sehol, ahol ezzel a jelképpel találkozom.

Ha hallom a jézusi felhívást, mely keresztfelvételre, kereszthordozásra szólít, akkor egészen másképpen értelmezem, egészen közel jön hozzám ez a felhívás. Jézus nem ígér semmilyen jutalmat a vele sorsközösséget vállalóknak. A mi jutalmunk az a lelki öröm, elégtétel lehet, mely Isten akaratának teljesítéséből fakad. Én hiszem, hogy mi ezt akarjuk, ezen az úton szeretnénk járni, továbbra is közösségben Jézussal, Istennel, a mi atyánkfiaival, hittestvéreinkkel, örökkön-örökké. Ámen.

SIMÉN DOMOKOS

TALÁLJUNK KARÁCSONYRA!

Lk 2, 16

Karácsony Jézus születésének az ünnepe. Úgy vagyunk vele már évszázadok óta, hogy karácsony keres minket és mi is keressük karácsonyt. Mit ér a keresés annak a szomjas vándornak, ki megtalál egy forrást, de víz nincsen benne? Mit ér a szép ruha, ha nincsen benne ember? Mit ér a ház, ha nincsen benne gyermek fakasztotta öröm? Mit ér a karácsony, ha nem találjuk meg benne Jézust, mint a pásztorok? Semmit!

Karácsony két kérdést tesz fel nekünk: rátalálunk-e karácsonyra és karácsony ránk talál-e?

Karácsonyra rátalálunk, mert az élet szorításában egy ünnepi kinyújtózásra, pihenésre vágyunk és a naptár piros betűkkel figyelmeztet, december 25-ike, karácsony jön. Ránk talál az ünnep, hiszen annyi vásárló nincsen máskor az üzletekben, annyi mindent nem várnak el tőlünk hozzátartozóink, mint karácsonykor. Az üdvözetek, a telefon, szívtől-szívig, baráttól-barátig járnak, szólnak. Ha akarjuk, ha nem, ebben az adventi időben, a karácsonyt-várásban minden arra figyelmeztet: jön az ünnep, készülj! Angyaljárós karácsony estén a csillogó fenyőfa, vagy csak egy fenyőág hűvkörében egyedül, vagy a családdal felröppen a régmúlt karácsonyok emléke, ránk talál a múltunk, vagy gyermekeink csillogó szemében ajándékkeresésében meghatódunk. Egyszóval akarva-akaratlan ránk talál a karácsony minden esztendőben.

Ez és ennyi lenne a karácsony? Egy pihenés a fáradtnak, egy rövid csillagszórós öröm, egy köszönömös csók az ajándékért, egy alkalom arra, hogy az ünnepi ruhát felvegyük? Nem hiszem, hiszen ezek mind csak külsőségek, a hétköznapitól eltérő alkalmak, múló örömök, csillagszórós fellángolások. Olyan mint a víz nélküli forrásra találás, mint a szép és drága ruhában emberre nem találás, mint a szülői hajlékban árván, az édesanya, édesapa és testvérek emlékével hazatérni. Hacsak ennyi volna karácsony, a csalódás íze keserítene meg. Ennél több kell legyen, hiszen az egész keresztény emberiség, ha így lenne, becsapná, ámtaná önmagát.

Az ünnep lényegét abban látom, hogy karácsony találjon ránk. Karácsony egy eszme születése, a keresztény valláserkölc, életforma és vallásos világnézet jelképes bölcsője. Karácsony egy üzenet és ha meghalljuk, mint a pásztorok: „megtaláljuk”, akkor ránk talált karácsony és Jézus.

Karácsony Isten üzenete a teremtett világnak, hogy legyen egyensúly, kímélet és kíméletesség a természetben és a természettel, legyen béke és jóakarát a teremtett világban, mert a teremtett világ Isten dicsőségéről, teremtő akarataról, munkájáról beszél. Ha az ember megbecsüli a világot, a természetet, akkor valósággá válik a karácsonyi üzenet, „Dicsőség a magasságosnak, békesség és jóakarát” által, az ember által. Így talál karácsony üzenete, lényege a teremtett világra. Ez Isten üzenete, akarata a világ számára.

Karácsony, hogy ránk találjon, emberi igény is. Nem a külsőségek pillanatnyi öröme, hanem belső, lelki igény, egy életet kitöltő szükséglet, magatartás. Isten ezt az igényt üzenete meg karácsonykor: legyen béke és jóakarát, legyen egyensúly az ember, a természet és Isten között. Minden idők emberéhez szól, ezért örökkévaló az üzenet. A szülőföldünk is egy jeltelen nagy temető. A múlt, a halottak pihennek benne, kik karddal vagy küzdelemmel harcoltak, örök nyugtalanságban, kétségben, félelemben. Se külső, se belső lelki béke nem volt, kimaradt a mindennapokból. Ember az embertől félt és fél. Oka az, hogy a világ „ura”, az ember le tudja győzni az állati fenyegetettséget, a természetet el tudja fogadni csapás formájában is, de az ember az embertől tart, fél, nem bíz benne. Az emberben alszik a jóindulat, ritkán van félálomban vagy ébren. A jóakarát mindent meg tudna oldani. A békesség és a jóakarát szülőanyja a szeretet, ezért hívják karácsonyt a szeretet ünnepének. Akire rátalált a karácsony, azt a szeretet emberének, vagy kitágítva, tömegében, a szeretet világának nevezzük, hívjuk.

Isten üzenete karácsonykor Jézusban válik érthetővé, ekkor találkozik az isteni akarát az emberi igénnyel. Karácsony a találkozás ünnepe. Nemcsak az elszakadt szeretettek, a távollévők, a haza igyekezők találkoznak a családban, a baráti körben, nemcsak a kisgyermek az anyjával a karácsonyi örömben, hanem a szeretetben, melyből jóakarát és béke születik, találkozik az ember az isteni akarattal és az emberi igény megfogalmazásával, örömmüzenetével. Áldott szent találkozás, melyből annak, aki karácsonykor Jézusban üzenetet küldött az embernek, dicsőség lesz Istennek.

Azt mondják, hogy karácsonykor Jézus bölcsőjénél a királyok, a bölcsék, a pásztorok találkoztak. Heródes elkésett onnan. Én azt mondom, hogy nem ők, hanem az ember, az emberek és az emberiség találkozott kará-

csonykor Betlehemben, ott a szállást nem talált emberpár újszülött fia jászola mellett. Az ember, különbség nélkül.

A mai ember is keresi önmagát. Különböző fokra helyezi embertársát. Alatta és felette valókra osztja ismerőseit. Különbséget teszünk egymás közt és ezzel a különbségtevő szemlélettel helyezkedünk el az emberi „rendben”. Házként és kerestetekként gazdag a karácsony, az ajándék, vagy szegény. Azon az első karácsonyon nem a gazdagság sorrendjében és tudatában mentek Betlehembe, nem rang és cím szerint, hanem az ember ment, ki szükségét érzett, ki várt valami jobbat. Az ember, aki hitt abban, hogy Istennek üzenete van az ember számára, csak figyelni kell és meg lehet akkor találni.

A pásztorok egyszerű emberek voltak. A mindennapi foglalkozásuk a nyáj őrzése nemcsak a vadállatoktól, hanem a rosszindulatú emberektől is. Nem lehetett nyugodt sem nappaluk, sem éjszakájuk. Félték. Mégis, mikor karácsony este az örömhírt meghallották, egymást biztatva mondták „Menjünk el mind!”

A mostani karácsony üzenetét a pásztorok szavában találom meg: „Mind menjünk” karácsonyhoz, Jézushoz! Ne úgy, mint földműves, mint orvos, munkás vagy tisztviselő, ne úgy mint kereskedő, mint országos képviselő, mint államelnök, nem rang, vagy cím szerint, hanem mint szükségben lévő ember. Menjünk el mind, nemcsak magyarok, románok, németek, nemcsak Európa, Amerika, hanem mind az egész világ emberisége, minden különbség nélkül, mert ez isteni üzenet és emberi igény mindenki számára és a teremtett világ megmaradására. Megtalálni csak úgy tudjuk közös érdekünkért, ha mindnyájan emberként megyünk. Így biztos, hogy ránk talál. Ma sem a kenyér, a hajlék, a pénz legnagyobb szüksége a világnak, hanem a jóakartú megértése egymásnak, az ebből fakadó békesség, és a kettőnek a forrása, a szeretet.

Karácsony a szeretet ünnepe. A szeretet, a békesség és a jóakarát, a 21. század belépőjegye, gyermekeink biztonsága, a kenyerünk jobb reménye. Szeretet a karácsony üzenete minden népnek, nemzetnek és minden embernek.

Karácsonykor a pásztorok nem törődtek semmi mással, a mindennapi gondot adó nyájjal, hanem sietve mentek, másként biztos, hogy nem lett volna békességük, nyugtuk. Keresték és megtalálták az „ígéretet”, rájuk talált a karácsonyi békesség.

Atyámfia, keresztény Testvérem! Várod, hogy rádtaláljon a karácsony, vagy hogy te találj rá? A naptár, a múltó örömök szerint te rátalálsz karácsonyra, mert a napok szorításában a pirosbetűs ünnep így is úgy is rádköszönt. Karácsonyfád, kalácsod, ünneped lesz. Nem ezért született neked a Megtartó, hiszen ez csak egy pár napig tart. Karácsony, Jézus találjon rád, maradjon nálad egy életre. Ő hozza a békét, a jóakaratot, a szeretetet, nem egy ünnepre valót, hanem egy egész életre, egy egész világra valót, hogy végre az ember Isten dicsőségére legyen. Ámen.

ESZMÉK - GONDOLATOK

A boldogság sem rajtunk kívül, sem bennünk nincs, a boldogság Istenben van. (Pascal)

Isten áldásának közepette élünk és nem vesszük észre. (Martin Luther King)

Aki boldog, könnyebben boldogít másokat is; mi csurogjon az olyan forrásból, mely maga is száraz? (Bolyai Farkas)

A legerősebb hatás nem abból indul ki, amit az ember beszél, hanem abból, ami ő maga, és amit tesz. (Romano Guardini)

A hit találékony, de szereti a jó példát is. (Spurgeon)

Az igazi hit utat talál, vagy pedig utat készít magának. (Spurgeon)

Az olyan hit, mely nem alakítja naponta az életet, emberi előrelátás szerint semmi segítséget nem fog nyújtani, ha döntő dologról lesz szó. (Adolf Sommeraurer)

Akinek az a szándéka, hogy jót tegyen, nem várhat arra, hogy ezért az emberek félretegyék útjából az akadályokat. (Albert Schweitzer)

Oszd meg szellemi lényedet azokkal, akik veled úton vannak, közölj annyit, amennyit tudsz, és fogadd el, mint valami felséges ajándékot ami tőlük feléd visszaérkezik. (Albert Schweitzer)

Az idő a legdrágább érték, mivel visszahozhatatlan kincsünk, mely fölött rendelkezünk. Ezért nyugtalanít minden visszapillantásnál az elveszett idő gondolata. Az az idő tekinthető elveszettnek, melyben nem emberként élünk, nem szereztünk tapasztalatokat, nem tanultunk, nem alkottunk, nem élveztük az életet, nem szenvedtünk. (Dietrich Bonhoeffer)

Talán a legtávolabb mutató tanítás, melyet betegeinktől vettünk, ez: Élj úgy, hogy ne kelljen visszanézve azt mondanod: "Istenem, de elrontottam az életemet!" (Elisabeth Kübler-Ross)

Igyekezzünk úgy élni, hogy mikor meghalunk, még a temetkezési vállalkozó is szomorú legyen. (Mark Twain)

A jó név a legjobb sírkőfelirat. (Spurgeon)

Annak, hogy a múlt évek, sőt még az ősz haj ellenére is fiatalok maradjunk, csakis az a titka, hogy megővük magunkban a lelkesedést a szépséggel, a szemlélődéssel és a szeretettel, vagyis rövidre fogva: a lélek összhangjának megőrzésével. (Amiel)

Mindnyájan lehullunk. De mégis van Egy, aki ezt a hullást végtelenül gyöngéden a kezében tartja. (Rilke)